

Jaarverslag 2019
Stichting St. Janskerk Schiedam

1 .Inleiding.

Het jaar 2019 heeft vooral gestaan in het teken van de verbouwing van de ontmoetingsruimte in de kerk, waar verderop in dit verslag wordt ingegaan.

In dit verslag wordt eveneens het resultaat gemeld van het uitgebreide duurzaamheidsonderzoek dat dit jaar in opdracht van de Gemeente Schiedam en de Stichting St. Janskerk met betrekking tot het kerkgebouw werd uitgevoerd.

Het was ook het eerste jaar van een nieuwe periode van zes jaar, waarin we mogen rekenen op een bescheiden bijdrage van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Zoals de in de bijlage opgenomen jaaragenda laat zien, was ook 2019 een jaar waarin het kerkgebouw veel werd gebruikt. Volgens de personentellers bij de toegangen bezochten in 2019 ruim 73.000 personen de kerk. Opnieuw een toename van ruim 10%. De conclusie dat de St. Janskerk een belangrijke publiekstrekker is in Schiedam, is hiermede opnieuw bevestigd. Ook dat het lukt de in de statuten van de stichting vastgelegde doelstelling, het gebouw terug te geven aan het publieke domein, zoals dat tot 1811 het geval was.

Evenals in de eerdere jaren is het beleid erop gericht de kerk zoveel mogelijk dagelijks open te stellen voor bezoek, plaats te bieden aan zeer gevarieerde evenementen en een open forum te zijn voor wat de stad en de regio bezighoudt. Omdat dit beleid algemeen nut beoogt, heeft onze stichting de ANBI-status: een Algemeen Nut Beoogde Instelling. Met deze status is het voor particulieren, bedrijven en organisaties belastingtechnisch interessant ons financieel te steunen.

De Grote- of Sint Janskerk heeft samen met de toren de status van Rijksmonument. De toren is, zoals ook in andere steden, eigendom van de Gemeente Schiedam.

Zoals genoemd in eerste alinea was 2019 het eerste van een nieuwe zes jaar periode van de nieuwe subsidieregeling (SIM) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Deze subsidie, die de oude BRIM regeling vervangt, is bedoeld om het cultureel erfgoed in zo'n goede

staat te houden dat een periodieke grote restauratie (om de 50 jaar) niet meer nodig is. Helaas dekt de subsidie maar voor een zeer bescheiden deel de werkelijke onderhoudskosten. Dat het gebouw, zoals blijkt uit de jaarlijkse rapportage van de Monumentenwacht, niettemin nog altijd in zeer goede staat verkeert, is vooral te danken aan de handen en hoofden van onze vrijwilligers.

Juist omdat de Grote-of Sint Janskerk het oudste gebouw van de stad is en in vele details de geschiedenis van Schiedam belichamen, is de instandhouding van deze icoon **stadsbelang**. De omvang, de centrale ligging in het stadshart en de architectonische kwaliteit van zowel het exterieur als het interieur van de kerk zijn medebepalend voor de identiteit van Schiedam en visueel eigendom van iedereen.

2.Toelichting op activiteiten.

Eén van de belangrijkste trekpleisters van de St Janskerk is de consistorie. De wanden van deze fraaie ruimte zijn alle bespannen met goudleer. Volgens de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is hij uniek in West-Europa.

Al meerdere jaren had het bestuur de ambitie de zeer gedateerde ontmoetingsruimte in de noordbeuk van de kerk te transformeren in een plek die qua uitstraling zou kunnen wedijveren met de consistorie. Eind 2018 presenteerde Mei Architecten uit Rotterdam een ontwerp dat bij het bestuur hoge verwachtingen wekte. Een methode vinden om dit spectaculaire plan te bouwen, ook nog binnen het geraamde budget, bleek heel moeilijk. Uiteindelijk bracht het Schiedamse bedrijf Glasimpex met een geniaal voorstel de oplossing. Dankzij genereuze bijdragen van het Fonds Schiedam-Vlaardingen e.o. het De Groot Fonds, de Stichting tot Instandhouding van de Grote of St. Janskerk en een anonieme schenker en niet te vergeten de zelfwerkzaamheid van vrijwilligers kwam ook het benodigde geld beschikbaar. Nadat de omgevingsvergunning was verleend werd medio dit jaar opdracht gegeven voor de verbouw.

Vooruitlopend op de start van de verbouwing werd in het begin van het jaar de in de wand van de ontmoetingsruimte ingemetselde grafsteen van de in 1455 overleden Schiedamse stadsheilige St. Liduina heel voorzichtig vrij gehakt en uit de muur genomen. De steen die ooit haar graf dekte en daarvoor het graf van een broer van haar grootvader, is tot ieders verrassing van veel oudere datum.

Het blijkt het deksel te zijn van een stenen grafkist, zoals die in de twaalfde eeuw in midden Duitsland werden gemaakt. Voorbeelden ervan zijn onder andere te vinden in West-Friesland.

De steen heeft na zorgvuldige reiniging de eerbiedige plaats gekregen die het verdient, vlak bij de plek waar in 1947 het graf van Liduina werd ontdekt. Daarmee is de St. Janskerk weer een belangrijke bezienswaardigheid rijker.

Ondanks de bouwactiviteiten, overigens beperkt tot het noordelijk deel van de noordbeuk, was de kerk de maanden april tot en met oktober dagelijks geopend, met uitzondering van de maandagen. Het seizoen werd afgesloten met de jaarlijkse Mevo bazaar, waarvan de opbrengst ten goede komt aan onze Stichting.

Inmiddels traditioneel zijn ook de vele schoolklassen van basisscholen en voortgezet onderwijs die de kerk bezoeken en er een rondleiding krijgen. Met een beetje geluk mogen ze ook een kijkje nemen op het orgel als dat bespeeld wordt. Ook was er dit jaar weer de feestelijke uitreiking van de einddiploma's van het Stedelijk Gymnasium, inmiddels een traditie.

Een nieuw evenement was dit jaar het jeneverfestival, een stads breed feest, waarbij de kerk gastvrijheid bood aan een groot aantal distillateurs, natuurlijk uit Schiedam maar ook uit onder andere België en het Verenigd Koninkrijk, die er hun producten lieten proeven.

Een blik op de als bijlage bij dit verslag gevoegde jaaragenda 2019 laat zien dat er vrijwel wekelijks evenementen in de kerk plaatsvinden variërend van concerten, symposia, diners tot af en toe een feest. Hoogtepunten waren daarin de inmiddels niet meer weg te denken uitvoering van de Matthäus Passion en verder het requiem van Duruflé. Er werden ook meerdere cd's opgenomen. Het fraaie interieur van de kerk en de bijzondere lichtval als de zon door de ramen valt, maken de kerk tot een gewaardeerde plek voor fotoshoots.

De kerk is ook al jaren een van de locaties voor het jaarlijkse Suikerzoet Filmfestival in november dat altijd veel publiek trekt. Dit jaar was er voor de derde keer ook de openingsavond in de tot op de laatste plaats bezette kerk.

Los van alle andere activiteiten blijft de kerk ook een plek waar huwelijken kerkelijk bevestigd worden en waar afscheid wordt genomen van overledenen. Ook zijn er mensen die even de stilte zoeken om te bidden en/of een kaars te ontsteken in het hoogkoor.

Tussen de vele andere activiteiten in december was er ook dit jaar weer in een feestelijk aangeklede en met kaarsen verlichte kerk, het diner voor mensen die gebruik maken van de voedselbank in Schiedam. De kerk wordt daarvoor om niet ter beschikking gesteld.

De aanwezigheid van de Stichting Promotie Schiedam, sinds 2016 gehuisvest in het tot de kerk behorende Waaggebouw, heeft onder meer voor de kerk een duidelijke spin-off. Bezoekers aan het informatiepunt bezoeken en-passant ook vaak de kerk.

Met als belangrijke leidraad de jaarlijkse inspectie van de Monumentenwacht, is in 2019 vanwege de inzet van vrijwilligers voor de verbouwing van de ontmoetingsruimte, alleen het allernoodzakelijkste onderhoud uitgevoerd. Met uitzondering van specialistisch werk gebeurt dit onderhoud immers voornamelijk door vrijwilligers. Wat is blijven liggen wordt in 2020 gedaan.

3. Beleid

Evenals in de achterliggende jaren blijft het beleid van de stichting zich voornamelijk richten op drie gebieden:

1. Een zo ruim mogelijke openstelling van het kerkgebouw.
2. Het beschikbaar stellen van de kerk ten behoeve van en eventueel het meedoen aan uiteenlopende stedelijke activiteiten en evenementen.
3. Zo vaak als mogelijk de kerk verhuren teneinde voldoende middelen te verkrijgen om dit bijzondere monument in goede staat te houden en de onderhouds- en exploitatiekosten te kunnen betalen. De activiteiten waarvoor de kerk wordt verhuurd mogen, naar het oordeel van het bestuur, niet strijdig zijn met de waardigheid van het gebouw.

Kerken worden vrijwel in alle gevallen in het koude seizoen verwarmd met een gasgestookte verwarmingsinstallatie. Met een rijksbeleid dat zich richt op het zoveel mogelijk elimineren van gas als

verwarmingsbron, gecombineerd met een installatie die het eind van zijn technische levensduur nadert, werd het tijd na te gaan of en hoe de St. Janskerk verduurzaamd zou kunnen worden. Overleg met de Gemeente Schiedam resulteerde in een onderzoeksopdracht aan Oom Advies in Den Haag. De kosten ervan zijn gedragen door de Gemeente. Dit had mede als achtergrond dat de resultaten ook bruikbare aanwijzingen zouden kunnen opleveren voor andere rijksmonumenten in de gemeente. Eind december werden de resultaten en aanbevelingen in conceptvorm gepresenteerd. Het bleek een verrassend heldere en bruikbare handleiding naar een stapsgewijze verduurzaming van ons unieke kerkgebouw. Het bestuur heeft dan ook besloten de aanbevelingen te volgen binnen de financiële ruimte die van jaar tot jaar beschikbaar is.

Het in 2016 ontwikkelde idee om het Schiedamse bedrijfsleven op een of andere manier bij de St. Janskerk te betrekken in de vorm van een relatie als 'zakenvriend' kent tot nu toe een bescheiden resultaat. Alleen een directe persoonlijke benadering blijkt in de praktijk effect te hebben. Dat kost veel tijd en energie. De inspanningen worden voortgezet.

Een voortdurend aandachtspunt in het beleid is ook de relatie met de vrijwilligers. Zonder hen is onze stichting vleugellam en loopt het functioneren van het gebouw gevaar. Door het bevorderen van een goede onderlinge verstandhouding en optimale sfeer blijft het animo nog altijd voldoende. Een digitale nieuwsbrief en periodieke feestelijke bijeenkomsten helpen daarbij. Het op peil houden en zo mogelijk uitbreiden van het aantal vrijwilligers is en blijft een speerpunt.

4. Jaarrekening.

Balans per 31 12 2019

	2019	2018	2017
Activa:			
verbouwingen en aanpassing	216.335		
Vorderingen	20.324	26.610	42.803
liquide middelen	154.742	164.191	141.338
	<u>391.401</u>	<u>190.801</u>	<u>184.141</u>
Passiva:			
werkkapitaal	97.039	74.437	57.752
voorzieningen	127.000	105.000	98.000
restaurantiefonds BRIM/SIM	11.655	4.443	6.771
voornit ontvangen	144.549	3.725	
te betalen posten	12.160	3.196	21.618
	<u>392.403</u>	<u>190.801</u>	<u>184.141</u>

Verlies- en winstrekening

	begroot 2019	uitkomst 2019	uitkomst 2018	Uitkomst 2017
Inkomsten:				
buffet	22.500	12.083	27.110	26.812
af: inkoop	-15.000	-9.265	-25.508	-24.344
	<u>7.500</u>	<u>2.818</u>	<u>1.602</u>	<u>2.468</u>
concerten	5.000	2.400	4.800	6.757
Huur Protestantse gemeente	30.000	30.483	30.000	43.267
verhuur kerk	50.000	48.258	43.624	55.037
bazaar	4.000	4.138		4.000
subsidie Nat.				
Restaurantiefonds	5.200	7.916	4.119	4.119
overige inkomsten	15.000	23.707	22.723	6.549
	<u>116.700</u>	<u>119.720</u>	<u>106.868</u>	<u>122.197</u>
Uitgaven:				
onderhoud	30.000	20.014	33.304	26.073
energie	16.000	14.594	17.170	16.218
verzekeringen en belastingen	6.000	11.051	7.934	5.956
overig	1.000	1.350	1.755	3.170
	<u>53.000</u>	<u>47.009</u>	<u>60.163</u>	<u>51.417</u>
kosten bedrijfsleider	31.500	37.746	30.821	19.143
vrijwilligers	1.000	600	585	1.020
overige beheerskosten	7.500	5.860	8.940	5.173
	<u>93.000</u>	<u>91.215</u>	<u>100.509</u>	<u>76.753</u>
Saldo baten en lasten	23.700	28.505	6.359	45.444

incidentele baten en lasten		-2.485		
mutaties voorzieningen	-22.200	-25.466	-4.673	-33.166
resultaat	1.500	554	1.686	12.278
werkkapitaal:				
saldo begin boekjaar		74.437	57.751	45.473
legaat/subsidie		22.048	15.000	
exploitaties saldo		554	1.686	12.278
saldo einde boekjaar		97.039	74.437	57.751

Toelichting op de jaarrekening 2019

Algemeen:

De stichting is notarieel opgericht op 27 juni 2011 en per 1 januari 2012 is de stichting daadwerkelijk gaan functioneren. Per 1 januari 2012 heeft de Protestantse Gemeente te Schiedam aan de Stichting Sint Jan een bedrag van € 50.000, - ter beschikking gesteld, zijnde een bedrag voor het opstarten en in stand houden van de stichting en haar activiteiten. De Stichting Sint Jan gebruikt dit bedrag als werkkapitaal. De eventueel uit de activiteiten voortkomende baten worden toegevoegd aan het werkkapitaal. Vanuit dit werkkapitaal zal allereerst bijgedragen worden aan de instandhouding van het kerkgebouw; hierover wordt gesproken tijdens het voortgangsoverleg zoals genoemd onder Art.4.3 van het convenant tussen de Kerk en de Stichting Sint Jan. Ook kan, indien de Protestantse Gemeente te Schiedam, de Stichting tot instandhouding Grote-of Sint Janskerk en de Stichting Sint Jan het erover eens zijn dat de financiële toestand het toelaat, de vergoeding voor het kerkelijk gebruik worden bijgesteld.

Balans:

Verbouwing en aanpassing

De in de zeventiger jaren ingerichte voorhof wordt gerenoveerd. Het dak wordt voorzien van een doorzichtige koepel.

De kosten hiervan worden gedekt door subsidies en bijdragen.

In 2020 zal deze renovatie afgerond worden.

Vorderingen

De vorderingen betreffen voornamelijk de in rekening gebrachte verhuur van de kerk.

Werkkapitaal

Even als in 2018 is een legaat ontvangen en toegevoegd aan het werkkapitaal.

Het positieve resultaat is toegevoegd aan het werkkapitaal.

Voorzieningen

De stichting is verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw. De voorziening betreft een reservering voor de vervanging van de Cv-installatie en inventaris.

Ook is er een reserve eigen risico, hierdoor is de verzekeringspremie voor de komende jaren beduidend lager.

Restauratiefonds

Het rijk heeft voor het in stand houden van het gebouw een bedrag van € 68.947 als subsidiabel vastgesteld.

Het subsidiepercentage is 50% ofwel € 34,474. Hiervan wordt 90% in zes jaarlijkse termijnen betaald.

Vooruit ontvangen:

Het betreft hier subsidies ten behoeve van de verbouwing van de voorhof.

Verlies- en winstrekening:

Inkomsten

De inkomsten uit het buffet bestaan voornamelijk uit de verkoop van koffie, thee en frisdranken aan bezoekers.

Door vrijwilligers wordt ieder jaar een bazaar georganiseerd waarvan de opbrengst ten behoeve van de exploitatie wordt gebracht.

De overige inkomsten komen uit subsidies, giften, sponsoring zakenvrienden en de verkoop van brochures en kaarten.

Uitgaven

Onderhoud	2019	2018
gebouw	4.083	14.869
installaties	14.525	7.216
inventaris	356	7.218
schoonmaken	637	792
	<u>19.601</u>	<u>30.095</u>
muziekinstrumenten	413	3.209
	<u>20.014</u>	<u>33.304</u>

De bedrijfsleider is een werknemer van de Protestantse Gemeente, de kosten hiervan worden integraal doorberekend. In mei 2019 is hij voltijd gaan werken.

De vrijwilligers worden regelmatig bijgepraat over de ontwikkelingen, de kosten betreffen de catering van deze bijeenkomsten. Er worden geen vergoedingen betaald.

De overige beheerskosten zijn onder meer telefoonkosten, abonnementen, kosten betalingsverkeer e.d.

Bijlage 1. Samenstelling bestuur

In de bestuurssamenstelling waren dit jaar geen wijzigingen.
Ultimo december 2019 bestond het bestuur uit:

- A. (Bram) van Hengel	voorzitter
- L. (Loe) Koppejan	vicevoorzitter
- J. (Janny) Verhoeven	secretaris
- L.A. (Luuk) Ruys	penningmeester
- K.C. (Ini) Hemminga	coördinatie vrijwilligers
- H.C. (Hugo) Boogaard	bestuurslid
- H.D. (Huib) Sneep	bestuurslid
- A.S. (Andrea) van Hengel	communicatie

Bijlage 2. Koster en vrijwilligers

De heer Paul van Wijngaarden is als koster-beheerder in dienst bij de Protestantse Gemeente en werd gedetacheerd bij de Stichting Sint Janskerk Schiedam. Het contract werd dit jaar uitgebreid van 24 naar 36 uur per week. Hij is de enige betaalde kracht.

Voor het overige is de Stichting aangewezen op vrijwilligers. Zij zijn het die gastvrouw/gastheer zijn als de kerk open is, zij verzorgen de consumpties voor bezoekers en gasten en een aantal van hen helpt ook bij het schoonhouden van het gebouw. Sommigen hebben vrijwel een dagtaak aan het lopende onderhoud en het in gereedheid brengen van het interieur voor de diverse evenementen in de kerk. Het zal niemand verbazen dat het bestuur buitengewoon gelukkig is met deze situatie en grote waardering heeft voor hun inzet.

De kern van de vrijwilligers komt samen met de koster en de voorzitter van het bestuur maandelijks bijeen voor het bespreken en plannen van komende activiteiten en benodigd onderhoud.

In 2019 bestond deze kern uit:

- Bram van Hengel
- Fons van der Knaap
- Bart Klijnsmit
- Huib Sneep
- Rinus Spits
- Wim Treurniet
- Janny Verhoeven
- Paul van Wijngaarden

Bijlage 3 Jaaragenda 2019.

1 januari	Nieuwjaarsconcert Arjen Leistra
7 januari	Orgel lessen Bas de Vroome
14 januari	Orgel lessen Bas de Vroome
16 januari	Orgel lessen Aart Bergwerf
21 januari	Orgelexamen Bas de Vroome
1 februari	Carnaval Echt Wel Crevor
2 februari	Concert Job
6 februari	Wijkoverleg Centrum
9 februari	Ken uw stad Dick Gelderblom
16 februari	Inloopconcert Groote Lindt en Omnia cum Deo
16 februari	Ken uw stad Dick Gelderblom
16 februari	Stemtest Matthäus Passion
23 februari	Inloopconcert KSM Orpheus soliste Waldemar Roest
23 februari	Rondleiding priesters R Kats
2 maart	Repetitie Matthäus Passion
8 maart	Walking diner
9 maart	Repetitie Matthäus Passion
16 maart	Repetitie Matthäus Passion
16 maart	Illustre Ensemble Utrecht
22 maart	Het foutste Feest Crevor Events
23 maart	Repetitie Matthäus Passion
23 maart	Inloopconcert Tiramisu
29 maart	Generale repetitie Vocalis St. Jan
30 maart	Repetitie Matthäus Passion
30 maart	Jubileumconcert Vocalis St. Jan
2 april	Scholen en de Matthäus Passion
6 april	Repetitie Matthäus Passion
6 april	Inloopconcert Harmonie Ambrosius
9 april	Generale repetitie Matthäus Passion
10 april	Uitvoering Matthäus Passion
13 april	Inloopconcert Thea Verhagen en Marie-Christine Goergen
17 april	Wijkontwikkeling Centrum
20 april	Hoogtepunten Matthäus Passion Bachkoor o.l.v Bas van Houte
24 april	Bas de Vroome Organisten op het orgel
26 april	Rondleiding 10 personen Bodekamer Rotterdam
27 april	Oranjeconcert Arjen Leistra orgel
4 mei	Herdenkingsconcert Chr. Reiskoor Holland
8 mei	Rondleiding St. Jozef school
9 mei	Studie orgelconcours Codarts
10 mei	Studie orgelconcours Codarts
11 mei	Studie orgelconcours Codarts
14 mei	Rondleiding school Kaleidascoop
15 mei	Rondleiding school Kaleidascoop
16 mei	Senioren welzijn scootmobiel ploeg
18 mei	Inloopconcert Vocaal ensemble Kralingen
21 mei	Rondleiding 50 personen
26 mei	Modeshow Albertina
26 mei	Sint Liduina processie
29 mei	Rondleiding school Kaleidascoop
29 mei	Wijkontwikkeling Centrum
1 juni	Inloopconcert Hollandkoor
8 juni	Inloopconcert Orkest Wilton
13 juni	Woonplus jubileum
15 juni	Inloopconcert Toonkunst koor
15 juni	Modeshow
22 juni	Rondleiding Hospice Dordrecht
22 juni	Inloopconcert Verenigde Zangers
27 juni	Senioren welzijn scootmobiel club
29 juni	Inloopconcert Vrouwenkoor Mea Dulcea
6 juli	Inloopconcert Chr. Nationaal Koor
9 juli	Diploma uitreiking Stedelijk Gymnasium
13 juli	Oratorium Canto di Lode Arjen Leistra
16 juli	Orgelconcert Everhard Zwart
23 juli	Orgelconcert Adriaan Hoek
30 juli	Orgelconcert Arjen Leistra
6 augustus	Orgelconcert Bert den Hertog
31 augustus	Inloopconcert Jan J van den Berg/Arjen Leistra

7 september dag	Historische Bridgetocht
7 september	Huisartsgroep met koor
7 september	STh Records orgelopname
8 september	Repetitie Orkest Hellendaal
11 september	Wijkontwikkeling Centrum
14 september	Opening Jeneverfestival
15 september	Open Monumentendagen
28 september	MEVObazar
5 oktober	Repetitie Requiem Fauré
5 oktober	Inloopconcert ensemble Lucciola
6 oktober	Najaarsproeverij Lions
11 oktober	Oktoberfest Crevor
12 oktober	Inloopconcert Iryna Zhynina
13 oktober	Modeshow Schiedamse Vrouwen
14 oktober	Codarts orgelles Bas de Vroome
19 oktober	Inloopconcert Shantykoor Stuurloos
19 oktober	Nacht van de geschiedenis
26 oktober	Repetitie Requiem Fauré
26 oktober	Inloopconcert orgel Arjen Leistra
2 november	Repetitie Requiem Fauré
2 november	Inloopconcert Capella ex Occasione
6 november	Wijkoverleg
9 november	Inloopconcert Musica Senza Corde
13 t/m 16 november	Suikerzoet festival
16 november	Inloopconcert JajaOpera
22 november	Tribute Night
23 november	Concert orkest Hellendaal
30 november	Inloopconcert Kamerkoor Maassluis
7 december	Inloopconcert Ensemble Caccini
14 december	Gewestelijk Senioren Orkest
15 december	Kerstzang bij kaarslicht
17 december	Kerst diner Voedselbank
19 december	Repetitie Koor Jigdaljahu
21 december	Kerstconcert Jigdaljahu
27 december	Disco Dance Night Crevor